

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

5'inci Toplantı

31 Mart 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ahmet İyimaya'nın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

2.- Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü'nün, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

3.- Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan'ın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

4.- Van Milletvekili Bedi Özgökçe Ertan'ın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

6.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Can Dünder ile Erdem Gül'ün dava süreçlerine ve Amerika'da devam eden Zarrab davasına ilişkin açıklaması

7.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın konuşmasına ilişkin açıklaması

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695)

V.- ALT KOMİSYON

A) ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.- Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın (1/695) alt komisyona sevk edilmesi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Adalet Kom.

Tarih: 31/03/2016 Saat: 10.30 Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 3

31 Mart 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.41

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Serap YAŞAR (İstanbul)

KÂTİP: Adnan BOYNUKARA (Adıyaman)

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli ve saygın üyelerini, Cumhuriyet Hükümetimizin Kıymetli Bakanını, katılımcıları, huzurda bulunanları saygıyla selamlayarak, teşekkür eden yeter sayı temelinde Komisyonumuzun bugünkü oturumunu açıyor ve çalışmalarını başlatıyorum. “Hayırlı olsun.” temennisinde bulunuyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Ahmet İyimaya'nın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, günler identik olarak mahiyetleri ve dokuları itibarıyla herhangi bir değer ifade etmezler. Güneş yine sabahtan doğar, akşam da batıdan batar ama acıları ve sevinçleri taşırırlar. Bugün adalet görevimizi savcılık makamında yetkinlikle yürüten bir kardeşimizi, Cumhuriyet Savcımız Mehmet Selim Kiraz'ı kaybettik. Teröre şehit düştü. Bir adalet şehidiydi. Ateşi bağrımızdadır, anıları hafızamızdadır ve vakanın yankıları sistemin derinliklerinde kaydedilmiştir. Ben yine kendisine rahmet diliyorum.

Tek gündemli oturumumuzda cezai konularda uluslararası yardımlaşma veya suçun ilgili olduğu devletler arasındaki ilişkiyi ve yardımlaşmayı düzenleyen bir kodifikasyon -tam bir kodifikasyon çalışmasıdır- çalışmasını yapacağız. Aslında Değerli Bakanım, özel hukukta hukukun temel kaynağı teamül, ceza hukukunda pek teamüle konu yok -ceza otoriteleri burada- kanunilik esas ama uluslararası ceza hukukunun tekevvün ettiği, teşekkür ettiği bu alanın ait bulunduğu kategori teamüli ceza hukukudur çünkü örfe ve zarureten gelişmiştir bu çözümler. Diyelim ki, Atina'da suç işledi, Isparta'ya geliyor, kaçıyor; iki ayrı devlet, farklı iradeler. Osmanlı'da, şurada burada örnekleri çoğaltabiliriz.

Ben “Hayırlı olsun.” diyorum ve zannediyorum, herhâlde Bakanım açıklama yapacaklar.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri; Bakanlığımızca hazırlanan Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nı takdim etmek maksadıyla söz aldım. Bu vesileyle heyetimizin saygın üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, geçen yıl bugün menfur bir terör saldırısında hayatını kaybeden şehit Savcımız merhum Mehmet Selim Kiraz'ı rahmet, minnet, şükran ve duayla yâd ediyorum.

Bu vesileyle ifade etmek isterim ki terör ve şiddet bir hak arama yolu asla değildir. Terör ve şiddet demokrasi mücadelesinde, özgürlük mücadelesinde kullanılabilecek bir yöntem de değildir. Adları, eylemleri ve hedefleri her ne olursa olsun bütün terör örgütleri lanetlidir, lanetlenmelidir de. Adları, eylemleri ve hedeflerine göre terör örgütleri arasında ayırım yapmak, birine olumlu, birine olumsuz yaklaşmak teröre prim vermektir, terör örgütlerine, teröristlere manevi destek sunmaktır. Adları, hedefleri ve eylemlerine bakılmaksızın bilmemiz gerekir ki, bütün terör örgütleri insanlığa düşmandır ve insanlığa karşı suç işleyen vahşi örgütlenmelerdir. Tarih boyu terörle elde edilmiş bir başarı hikâyesi olmadığı gibi, başarıya ulaşmış herhangi bir terör örgütü de yoktur, bundan sonra da olmayacaktır. Şu gerçeğin hepimiz farkındayız ki, tasavvurlarındaki dünya resmini kanla çizmeye yeltenenler tarih boyunca hayal kırıklığı yaşamıştır, bundan sonra da hayal kırıklığı yaşamaya devam edecektir. Teröre destek verenler, yaygın şiddet olaylarına destek verenler eninde sonunda terörün vurduğu, şiddetin vurduğu kişi olmaktan da tarih boyu kurtulamadıkları gibi, bundan sonra da kurtulamayacaktır. Terörün kanlı ve kirli yöntemleriyle milletimizin ve devletimizin istiklali ve istikbalini kısıp almaya, biçimlendirmeye ve değiştirmeye yeltenenler geçmişte olduğu gibi bugün de hak ettiği cevabı hukuk içinde ve hukuka uygun biçimde, en güçlü ve en kararlı bir surette alacaktır.

Ben bu vesileyle, yargı görevini Anayasa ve yasalarımıza uygun bir biçimde, büyük bir vazife şuuruyla yaparken şehit edilen şehit Savcımız Mehmet Selim Kiraz'ı ve bu vesileyle, görevi başında şehit edilmiş bütün yargı mensuplarını ve diğer bütün şehitlerimizi bir kez daha rahmet, minnet, şükran ve duayla yâd ediyorum. Ruhları şad olsun, mekânları cennet olsun.

BAŞKAN – Bakanım, yüksek izinleri olursa, yürütme organı bu konuda görüş, dilek ve değerlendirmeleri ortaya koyduğuna göre, tasarıya geçmeden evvel her partiden birer arkadaş belki, merhum hakkında, vaka hakkında kısa bir değerlendirme yapmak isterler. İzin verirsiniz öyle, izin vermezseniz devam ederiz yani ben böyle daha sık olur diye düşünüyorum.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Takdir Komisyonun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Adalet Kom.

Tarih: 31/03/2016 Saat: 10.30 Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 4

BAŞKAN – Çok sağ olun.

AK PARTİ adına Hakkı Bey, buyurun.

2.- Kastamonu Milletvekili Hakkı Köylü'nün, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Evet, maalesef bir yıl önce çok değerli bir meslektaşımızı teröre kurban verdik. Yargı camiasında teröre maruz kalan ve teröristler tarafından öldürülen birkaç tane arkadaşımıza, ne yazık ki, görev yaptığım süre içerisinde de şahit oldum. En son da bir yıl önce, gene çok değerli bir arkadaşımızı kaybettik.

Terör hakkında, terör konusunda çok şey söylendi yani çok fazla söylenecek bir şey yok. Tasvip edilecek bir tarafı yok. Elbette ki en büyük kötülük, insanlık dışı bir şey çünkü insan ayırmadan, görevinin ne olduğu ortaya konulmadan, seçilmeden, kadın, erkek, çocuk ayrımı hiç yapılmadan yapılan eylemlerin insanlıkla veya bir ideolojiyle filan uzaktan yakından bir bağlantısı olduğunu söylemek de mümkün değildir. Bu bakımdan, dünyanın her yerinde, her zaman, herkes tarafından lanetlenmesi gereken bir şeydir.

Biz de bu bakımdan, terörün hepsini, hangi çeşit olursa olsun lanetliyoruz. Kaybetmiş olduğumuz değerli savcı arkadaşımıza da Allah'tan rahmet diliyoruz; tekrar ailesine, milletimize, yargı camiasına başsağlığı diliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Ömer Bey, Cumhuriyet Halk Partisi adına.

3.- Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan'ın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokrat arkadaşlar, bugün bu salonda bulunan değerli basın mensupları ve çeşitli kurumların değerli yetkilileri; evet, benim eski bir meslektaşım Mehmet Selim Kiraz, onu kaybettik, yıl dönümünde anıyoruz. Ben de Allah'tan rahmet diliyorum kendisine.

Aslında şöyle bir şey var: Anadolu'dan çıkmış bir insan, kıt kanaat, zor koşullarda eğitim görmüş ve o günlere kadar gelmiş. İşte terör böyle bir şey, onun için sadece bir propaganda aracı, propaganda malzemesi. Bir can gitti. Bunu hepimizin iyi görmesi gerekiyor. Terör için o bir süjeydi, o gün seçilmiş bir hedefti. Aslında belli bir husumetten dolayı o odaya girilmiş de değildi. Yani o gün birinin terör faaliyetine konu edilmesi gerekiyordu ve acı bir rastlantı bu savcımıza düştü.

Bu noktada toplumsal mutabakat terörü önlemede çok önemli bir şey. Tabii ki sadece güvenlik önlemleriyle sonuç almak da mümkün görünmüyor. Temelde o odada cereyan eden olaylar birer sonuçtur. O sonuca bizi neyin götürdüğünü toplumsal olarak iyi incelemek zorundayız, işin o noktaya nasıl vardığını iyi tahlil etmek zorundayız. Bu anlamda herkesin katkı sunması lazım. Yani terörle mücadele belli bir güç mücadelesi, “Ben seni yenerim.” anlayışı içerisinde başarıya ulaşmaz. Ortak aklın egemen kılınıp toplumsal olarak teröre karşı ortak bir duruşla terör, terörist faaliyetler sonlandırılır. İnsan haklarına önem vereceğiz, aynı zamanda güvenlik tedbirlerini biz de tabii ki uygulayacağız. Bu yanlışları, dediğim gibi, bir masada bulunarak tartışıp, sonucunda değerli meslektaşımızın akıbetine masum insanların uğramaması için çaba göstereceğiz. Bu konuda ben Parlamente'ye büyük bir görev düştüğü kanısındayım.

Ben, yeniden, Sayın Mehmet Selim Kiraz'a Allah'tan rahmet diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – HDP adına Bedia Hanım, buyursunlar.

4.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum.

Ben de bu konuda görüşlerimi dile getirmek isterim. Sayın Kiraz'ın kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı diliyorum tekrar.

Elbette ki bu tarz şiddet olaylarını onaylamamız mümkün değil. Olay hâlâ aydınlanmadı, bunu da görmek gerekiyor. Türkiye'de birçok vakada ne yazık ki gizlilik kararları verilerek yargıdaki ilerlemenin, dosyadaki gelişmelerin kamuoyunun bilgisine sunulmaması ve dosyalardaki gizlilik kararı halkın da bilgi alma alanını daraltıyor ve bu konudaki eksiklikler toplumda gerilim de yaratıyor. Bu kadar yeterli.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Bedia Hanım, sağ olun.

MHP adına İsmail Faruk Bey, buyursunlar.

5.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, 31/3/2015 tarihinde teröristlerce şehit edilen Savcı Mehmet Selim Kiraz'a rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, saygıdeğer hazırım; ben de Mehmet Selim Kiraz'ın vefatının yıl dönümü münasebetiyle kendisine Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum.

Terör Türkiye'nin en önemli, en hayati meselesi. 20 Temmuz 2015'ten sonra yaşadığımız süreç bunu bütün çıplaklığıyla gözler önüne serdi. Maalesef 20 Temmuzdan bu yana 400'e yakın şehit verdik. Terörle mücadelenin ne kadar önemli olduğunu, terörle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Adalet Kom.

Tarih: 31/03/2016 Saat: 10.30 Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 5

mücadele yapılırken çokça kullanılan güvenlik-demokrasi ikileminin bizi belli şeyleri görmezden gelmeye itmemesi gerektiğini ifade etmek istiyorum. Teröre terör olarak, terörist olarak yaklaşarak meselenin öncelikle hallolması gerektiğini ama bununla beraber, eş zamanlı olarak terörü meydana getiren unsurların da ortadan kaldırılmasına yönelik olarak çalışmaların yapılması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Günümüzde “hukuk, demokrasi, insan hakları” gibi kavramlar maalesef vatana, millete ihanet içerisinde olan insanlar tarafından bir araç olarak kullanılma peşinde ve bunlara da çoğu zaman göz yumulduğunu, fırsat verildiğini, bunların görmezden gelindiğini görüyoruz. İnşallah ülkemizin, milletimizin terör belasından kısa zamanda kurtulmasını diliyorum.

Tekrar merhuma rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bakanım, anlayışınız için tekrar teşekkür ediyorum.

Buyurun efendim.

IV.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı (1/695)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; bugün Komisyon üyelerimizin müzakerelerine açılan tasarı, ülkemiz ile yabancı devletler arasındaki adli iş birliğinin esas ve usullerini düzenlemeyi amaçlamaktadır. Hepimizin bildiği ve teslim ettiği bir gerçek, küreselleşme sürecinin dünyamızı küçülttüğü, âdeta herkesin birlikte yaşadığı büyük bir şehre çevirdiğidir. Teknolojideki baş döndürücü ilerleme en başta iletişim ve ulaşım imkânlarını geliştirmiş, mesafeleri kısaltmış, uzağı yakın, görünmeyi görünür etmiştir. Ulusal sınırlar belirsizleşmiş, bireyler ve toplumlar arasındaki sosyal, kültürel ve ekonomik ilişkiler bambaşka bir safhaya geçmiştir. İnsanlık tarihindeki bu heyecan verici değişim ve dönüşümün doğal olarak olumlu sonuçları olmuştur. Ne var ki imkân ve fırsatlar kadar bazı tehdit ve zorluklar da bu değişim ve dönüşüm sürecinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Küreselleşen, küreselleşerek büyüyen ve bütünleşen sadece mali piyasalar, finans araçları, ekonomi borsaları değildir. Terör ve sınırı aşan örgütlü suçlar da küreselleşmiştir. Kara para suçları, sanal suçlar, siber suçlar da aynı imkânlarla büyüüp serpilmiştir. Gaziantep’te yakalanıp terör şüphesiyle sınır dışı edilen bir kişi kanlı bir terör hüccresinin elemanı olarak bir Avrupa şehrinde ortaya çıkabilmekte, mafya tipi örgütlerin bağlantı ve operasyonları ülkeden ülkeye yayılabilmekte veya basit bir beyaz yakalı suçlu bile bireysel bağlantılarla ülke dışına kaçabilmektedir. Siber güvenlik sistemlerini hedef alan tehditlerde, banka hesaplarına yönelen siber eylemlerde veya çocuk istismarı gibi suçlarda çoğu kez anonim failer başka, mağdurlar başka ülkelerdedir.

Bu tablo içinde terör, organize suçlar başta olmak üzere, yabancılık unsuru taşıyan her türlü suç ve suçlulukla etkin bir mücadele devletlerin kendi imkân ve kabiliyetlerini aşan boyutlar kazanmıştır. Sebepleri, kaynakları, organizasyonu, etki ve sonuçları ulusal sınırların ötesine geçen suçlar, sorunun çözümünü de ulusal sınırların ötesinde aramayı, uluslararası planda güçlü ve etkili bir iş birliği arayışlarını zorunlu kılmıştır. Sınırı aşan sosyal nüfus hareketlerinin önemli ölçüde fazlalaşması, uluslararası ticari ilişkilerin yoğunlaşması, çifte vatandaşlık uygulamalarının ve yabancı evliliklerin artması gibi gerçekler de bu tasarının hazırlanmasının diğer önemli bir gerekçesini oluşturmaktadır.

Ülkeler arasındaki nüfus hareketleri günden güne artmakta, ülkeler arasındaki sınırlar kaldırılmakta ve geçişler de kolaylaştırılmaktadır. Vatandaşlarımız birçok Avrupa ülkesine işçi olarak çalışmaya gitmiş ve artık 3’üncü, hatta 4’üncü nesiller buralarda yerleşmiştir. Yine aynı şekilde diğer yabancı ülkelere yerleşen birçok vatandaşımız bulunmaktadır. Keza, yabancı uyruklu kişiler de yerleşmek amacıyla ülkemize gelmekte ve güçlü sosyal bağlarla burada kalmaktadır. Bu durumda vatandaşlarımız veya yabancılar hakkında bulundukları ülkelerde adli konularda işlemler yapılmakta ve bunların yansımaları olmaktadır. Dolayısıyla ülkemiz ile yabancı devletler arasında adli konularda iş birliği daha da zorunlu hâle gelmektedir. Ayrıca ülkemiz ile Avrupa Birliği arasında devam etmekte olan vize serbestisi diyalogu süreci kapsamında vize muafiyeti yol haritasında yer alan ülkemize ait yükümlülükler arasında adli iş birliğine ilişkin hususlar da bulunmaktadır. Cezai konularda uluslararası adli iş birliği alanında müstakil bir kanuni düzenleme yapılması, vize serbestisi diyalogu sürecine ilişkin yükümlülüklerimizin yerine getirilmesi ve nihayet ülkemizin Avrupa Birliğine tam üyelik sürecindeki hedeflerine ulaşması ve bu çerçevede birlik müktesebatının karşılanması açısından da bu tasarı önem taşımaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu noktada şöyle bir soru akla gelebilir: Bu ihtiyaç bugün mü ortaya çıktı, şimdiye kadar neredeydiniz? Elbette bu ihtiyaç bugün ortaya çıkmadı, bugüne kadar da bu ihtiyaç karşılanıyordu, bunu özellikle ifade etmek isterim. Devletimiz ile yabancı devletler arasında hâlihazırda adli iş birliği talepleri birazdan ayrıntılarını aktaracağım bu alandaki milletlerarası antlaşmalar temelinde yürütülmektedir. Usulüne uygun biçimde onaylanıp yürürlüğe konulan milletlerarası antlaşma hükümlerine kanun kuvveti tanıyan Anayasa düzenlememiz de hatırdta tutulacak olursa konuyla ilgili hukuki bir çerçevenin hâlihazırda bulunduğu anlaşılabacaktır. Ancak bu hukuki çerçeve oldukça dağınıktır. Konuyla ilgili temel normatif zemini oluşturan milletlerarası antlaşma dışında sayısız ikili ve çok taraflı sözleşme hükümlerinin bilinmesi ve takibi uygulamada büyük zorluklara yol açmaktadır. Az sayıdaki mevzuat hükmü ise uygulamaya yön vermede nitelik ve nicelik olarak yetersiz kalmaktadır. Hâl böyleyken pek çok Avrupa ve dünya ülkesi cezai alanda uluslararası adli iş birliğini ele alan müstakil düzenlemeleri kanunlaştırmış ve uygulamalarını bu kanunlar üzerine oturtmuştur. Elbette bütün bu kanunlar milletlerarası antlaşmalarla oluşmuş ve istikrar kazanmış bir normatif zemin üzerinde yükselmektedir. Gündeme getirdiğimiz tasarı yüksek Meclisin takdiriyle yasalaşması hâlinde ülkemizin konuyla ilgili ilk müstakil kanunu olacaktır. Bir kez daha önemle vurgulamak isterim ki tasarı cezai alanda uluslararası adli iş birliği konusunda mevcut normatif zemin üzerinde yani ilgili milletlerarası antlaşma hükümlerine uygun olarak hazırlanmıştır. Kanunlaştığı takdirde bu dağınık hükümleri

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Adalet Kom.

Tarih: 31/03/2016 Saat: 10.30 Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 6

uygulanabilir biçimde bir araya getirebilecek uygulama sorunlarının aşılmasına hizmet edecektir. Tasarının hâlen uygulanmakta olan uluslararası hukuk normlarıyla, tarafı olduğumuz sözleşme hükümleriyle uyumu maddeler müzakere edilirken hatırdta tutulması gereken önemli bir husustur, madde gerekçeleri bu konuda yeteri kadar açıklamayı da içermektedir.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; değinmek istediğim bir başka husus da uluslararası adli iş birliğinin yapısı ve özelliğiyle ilgilidir. Uluslararası adli iş birliği salt hukuki bir perspektifle değerlendirilemez. Bu müessesenin hukuki boyutu ile siyasi ve uluslararası ilişkiler boyutu iç içedir ve bu nedenle devletlerin saklı egemenlik yetkileri dâhilinde kaldığı kabul edilen hususlarda özel ve ayrıık değerlendirmeler yapabilmenin imkân ve enstrümanları da bu tasarıda unutulmamıştır. Örneğin yabancı devletlerden gelen adli iş birliği taleplerinin kabulünde merkezî makam rolü bulunan Bakanlığımıza talebin gereğini yerine getirip getirmeme konusunda takdir yetkisi verilmektedir. Bu takdir yetkisi ülkemizin egemenlik hakları, ulusal güvenliği ve kamu düzeni gibi kriterler temelinde değerlendirilerek kullanılacaktır. Bu kriterler uluslararası alanda tereddütsüz biçimde kabul edilmekte, taraf olduğumuz 1959 tarihli Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi'nde de ret nedenleri arasında gösterilmektedir. Bu takdir yetkisinin bir başka boyutunu ise hiç kuşkusuz uluslararası ilişkilerin temelinde yer alan mütekabiliyet ilkesi oluşturmaktadır. Daha önce de belirttiğim üzere suç ve suçlularla etkili mücadele ihtiyacı uluslararası adli iş birliği alanında başta Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi çatısı altında olmak üzere birçok milletlerarası antlaşmanın akdedilmesine zemin hazırlamıştır. Türkiye'nin de taraf olduğu ve cezai konularda adli iş birliğinin temel prensip ve uygulama şekillerini içerdği söylenebilecek bu anlaşmaları, bazılarını burada zikretmek isterim: Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi, Suçluların İadesine Dair Avrupa Sözleşmesi, Hükümlülerin Nakline Dair Sözleşme, Ceza Yargılarının Milletlerarası Değeri Konusunda Avrupa Sözleşmesi, Ceza Kovuşturmalarının Aktarılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi, Suçtan Kaynaklanan Gelirlerin Aklanması, Araştırılması, Ele Geçirilmesi ve El Konulmasına İlişkin Sözleşme, Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi, Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi, Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme, Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi gibi birçok milletlerarası antlaşma söz konusudur. Yine çok taraflı bu antlaşmalara ilaveten, ülkemiz ile Amerika Birleşik Devletleri, Fas, Hindistan, İran, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Kazakistan, Kırgızistan, Kuveyt, Mısır, Moğolistan, Özbekistan, Pakistan, Tacikistan, Tunus, Türkmenistan, Umman ve Ürdün başta olmak üzere pek çok ülkeyle cezai konularda uluslararası adli iş birliği alanında ikili anlaşmalar imzalanmıştır. Bugüne kadarki yargılamalar bu antlaşmalar çerçevesinde ve Adalet Bakanlığımızın çıkardığı idari düzenlemeler çerçevesinde yürümektedir. Meclisimizin görüşeceği ve yasalastıracağı bu kanundan sonra, artık kanuna göre bu iş birliği yapılacaktır. Kanunun neler getirdiği hususunu kanun maddeleri görüşülürken, gerektiğinde maddelerle ilgili soru ve eleştiriler olduğunda görüşlerimizi orada paylaşacağım. Bu aşamada bu genel gerekçeyi ifade etmekle yetinmek istiyorum ve Komisyonu tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Katılımcıları okuyalım, arkadaşların bir bilgisi olsun kim geldi, kim çağırıldı.

(Katılımcılar tanıtıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Evet, partiler adına, Komisyon'da temsilen diyelim, buyurun Ömer Süha Aldan.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, teknik bir düzenleme bu düzenleme ve salı günü ancak elimize geçebildi çünkü pazartesi bir cenazedeydik, malum Muharrem İnce'nin babası vefat etmişti, tekrar onu da rahmetle analım.

BAŞKAN – Evet, bu vesileyle, arkadaşlar, Muharrem İnce'nin babası Hakk'ın rahmetine kavuştu, tekrar rahmet dileyelim.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bu anlamda, ayrıntılı bir inceleme yapma olanağımız hakikaten zaman darlığı nedeniyle olmadı ve biz bunun -esası üzerinde, geneli üzerinde bir görüşme de yapılmalı şu anda- alt komisyona sevkinden yanayız, bu yönde bir talebimiz var, takdir edersiniz seviniriz.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Ben de Komisyon Başkanı olarak bu talebe katılıyorum.

Başka söz isteyen var mı?

Buyurun Bedia Hanım.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Doğrusu bizim de inceleme fırsatımız olamıyor Sayın Başkan. Bilirkişi kanununda değişiklik yapılmasına ilişkin tasarı da gelmişti incelenmek üzere, biz görüş almak için bazı sivil toplum örgütlerine ve TÜRMOB'a da görüş sordüğümüzda onların toplantıdan haberlerinin olduğunu öğrendik ve bizler daha dün toplantının...

BAŞKAN – Niye, nasıl geldi dün?

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Şimdi, şöyle...

BAŞKAN – Geç geliyor, burada olamıyorsun. Yoksa ben...

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – En son bizim haberimiz oluyor, komisyon üyelerinin haberi oluyor toplantının ne zaman yapılacağından. Evet, kırk sekiz saat öncesinden bildiriliyor fakat yine de incelemek için, üzerinde araştırma yapmak ve görüşlerimizi hazırlamak için yeterli fırsatımız olmuyor, biliyorsunuz Genel Kurul çalışmaları da bu anlamda sabahlara kadar sürüyor. Biz görüşlerimizi sunmak üzere alt komisyonda tartışılmasından yanayız, aynı şekilde.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Adalet Kom.

Tarih: 31/03/2016 Saat: 10.30 Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 7

Arkadaşlar, Komisyonumuzun kökleşmiş, konsolide olmuş bir geleneğini paylaşmak istiyorum: Komisyonuma gelen ve görüşmeye alınması olası, yoğun olasılık içerisinde olan tasarıları derhâl, anında, Komisyon üyelerimle paylaşıyorum, gönderiyorum ki tensip yapıncaya kadarki sürede çalışma olsun diye. Bu tasarı gelir gelmez gönderdim çünkü vize serbestisiyle ilgili bir ivedilik durumu vardı ve gelince hemen gönderdim. Komisyon üyelerimden daha erken başkasının gündemden haberdar olması mümkün değil, ben gündem iradesini ısdâr ettikten sonra 26'ncı maddeye göre, o anda tabii sekreteryayı arayanlar olmuştur, kesinlik olduğu için telefonda öğrenilebilir, bu da saydamlığın bir gereği ama katılıyorum, aynen ben de düşünüyorum alt komisyonu.

Buyurun İsmail Faruk Bey.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Biz de tasarrının geneli üzerinde görüşülmeden alt komisyona havale edilmesini istiyoruz. Kanun tasarısı daha önce ikili anlaşmalar ve bir kısım kanunlarla iç hukukumuzda var olan birtakım düzenlemeleri sizin de ifade ettiğiniz gibi kodifiye ediyor. Fakat çok yeni geldi, Genel Kurul yoğunluğu nedeniyle bakma fırsatı da olmadı. O sebeple, kamuoyunda da tartışılan hususları da dikkate alarak, mukayese edilmek suretiyle ciddi bir incelemeye tabi tutmak ve tasarrının ıslah edilerek yasalaşmasını sağlamak adına katkı vermek istiyoruz Milliyetçi Hareket Partisi olarak. Bunun da alt komisyondaki çalışmalardan sonra ancak mümkün olabileceğini değerlendiriyoruz. Bu nedenle, geneli üzerinde görüşme yapılmadan tasarrının alt komisyona havalesinin uygunun olacağını değerlendiriyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Tabii, İstanbul'dan Hocamız Durmuş Tezcan teşrif ettiler. Yüksek Komisyonda, yüksek Genel Kurulda hangi iradenin teşekkül edeceği, hangi usulün tercih edileceği öngörülemiyor tabii Hocam. Siz buraya kadar geldiniz, alt komisyona da çağıracağız, yüksek bilgilerinizle orada mutlaka ışık tutacaksınız. Fakat merak ediyorum, bu benim bildiğim Eralp Özgen Hoca bu konuda en erken çalışma yapan. Benim hocamdı, Allah nur içinde yatırsın, çok değerli bir bilim adamıydı. Meşrutiyet Dönemi'nde bir çalışma var, son dönemde adli yardımlaşma var ama son dönemde suçluların iadesi veya küreselleşmenin getirdiği bir kodifikasyon tasarımı var mı Hocam, tez falan var mı? Merak ediyorum sadece, kusura bakmayın.

PROF. DR. DURMUŞ TEZCAN – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben 1970 yılında Adalet Bakanlığı adına Belçika'da uluslararası ceza hukukunda doktora yapmak üzere gönderilen bir hukuk eski öğrencisiyim diyelim ve dönüşümden sonra da beş yıl adli teşkilatta da çalıştım. Uluslararası Ceza Hukuku kitabımın da üçüncü baskısını size takdim etmek istiyordum, fakat maalesef Bakanlıkta kalmış, size sunacağım.

BAŞKAN – Hocam, arkadaşlar seviniyor, o zaman önümüzdeki oturumda alacağız birer tane.

PROF. DR. DURMUŞ TEZCAN – Bu konular çok önemli konular.

BAŞKAN – Spesifik olarak yardımlaşma alanında, iade alanında tez var mı?

PROF. DR. DURMUŞ TEZCAN – Efendim, olayın, uluslararası ceza hukukunun iki boyutu var zaten ama bu adli yardımlaşma boyutuyla olan bir konu. Yoksa, uluslararası suçlarla ilgili Uluslararası Ceza Divanı konusu ayrı bir konu. Bu konular çok önemli.

BAŞKAN – Yani bu konuda başka bir kitap yok, öyle görüyorum. Genel kitap var ama...

PROF. DR. DURMUŞ TEZCAN – Sayın Medisimizin bu konuyla ilgilenmesi ve örnek bir yasa ve onu tamamlayacak yönetmelikle gerçekten başka ülkelere de örnek olacak bir çalışma yapması çok önemli. Zaten Adalet Bakanlığı ve Avrupa Konseyiyle birlikte daha geniş bir çalışma yapılmıştı, onların bir kısmı, anladığım kadarıyla, Mecliste sıkıntı olmasın diye yönetmelik konusu olacak.

Herkese hayırlı olsun, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Hocam.

Buyursunlar üstadım.

Arkadaşlar görüşme yapmamaya karar verdiler.

Buyurun.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Öncelikle, tabii, alt komisyonda değerlendirilmesi gerektiği görüşünü değerli hukukçu arkadaşımız ifade etti.

Ben Sayın Bakana gündem dışı bir şey sormak istiyorum müsaade ederseniz. Birincisi, Sayın Bakan, Avrupa Birliği ilerleme raporlarında yargı bağımsızlığıyla ilgili ciddi eleştiriler var ülkemizde. Şu anda kamuoyunda çok yakından...

BAŞKAN – Namıkçığım, şu işi bitireyim, sonra devam edin. Şu anda tamamlanmış olan işi oylamayla bitireyim, sonra devam edin. Kapatmıyorum.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Peki, tamam.

BAŞKAN – Tamam, çok sağ olun.

Arkadaşlar, ortaya çıkan konsensüs...

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Başkanım, buyurun. Özür dilerim. Partimize söz vermedim.

Buyurun.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Bu konuyla ilgili ben aslında değişik bir şey söyleyeceğim ama ortaya bu sonuç çıktı, yani onu da artık geri çevirmek söz konusu değil, ona da bir şey demiyorum fakat tasarıların geneli görüşülmeden önce alt komisyona havale

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Adalet Kom.

Tarih: 31/03/2016 Saat: 10.30 Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 8

edilmesi esasında çok doğru değil çünkü görüşülüp maddelerine geçiyoruz burada. Alt komisyon maddeleri görüşüyor. Alt komisyonda geneli üzerinde görüşmeler de yapılırsa o bir şey ifade etmiyor açık konuşmak gerekirse. Maddeleri görüşüyoruz ama geneli üzerinde görüşülmeden maddeleri görüşmek pek doğru değil gibi geliyor bana. Yani bunu istisna olarak kullanıyoruz bazen, geçen dönemlerde de zaman zaman yaptık ama genel olarak, yani genel uygulamamız önce tümünü, geneli görüşüp, maddeler geçip, ondan sonra alt komisyonu kurup, alt komisyonda da maddelerin görüşülüp tekrar buraya gelmesi en doğru olanıydı ama bazen böyle istisnalar da oluyor, ona da bir şey demiyorum.

BAŞKAN – Yani katılıyorsun ama “Kaydiihtiraziyle.” diyorsun.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Evet, kaydiihtiraziyle diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şöyle söyleyeyim: Konsensüs mantıktan daha değerlidir ve mantığın üstünde hüküm ifade eder, o çok önemli. Zaten bir şekilde o tartışılacak, madde tartışılırken de geneli dile getirilecek.

V.- ALT KOMİSYON

A) ALT KOMİSYONA SEVKLER

1.- *Cezai Konularda Uluslararası Adli İşbirliği Kanunu Tasarısı'nın (1/695) alt komisyona sevk edilmesi*

BAŞKAN - Ben hasıl olan konsensüs karşısında tasarının alt komisyona tevdisi hususunu yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle alt komisyona gönderilmiştir.

Komisyon üyelerinin seçimi noktasında... Şimdi 5, 7 var, o zaman bir partimiz dışarıda kalıyor. Olabildiğince, zaruret hasıl olmadıkça yine partiyi de, MHP'yi de dâhil eden bir formülasyonla o formülü uygulayalım. Şimdi, bizim partiye kaç kişi düşüyor?

YASAMA UZMANI TANER GEÇMEZ – 9; 5, 2, 1, 1.

BAŞKAN – Tamam, 9 oluyor. 5, 2, 1, 1.

Hakkıoğlu, arkadaşlarla konuş, isim yazalım.

Oku Hakkıoğlu.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – “Hakkı Köylü, Serap Yaşar, Mahmut Poyrazlı, Sabri Öztürk, Mahmut Atilla Kaya.”

HAKKI SÜHA ALDAN (Muğla) – “Necati Yılmaz, Namık Havutça.”

BAŞKAN – Tamam.

HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Bedia Hanım.

BAŞKAN – Bedia Hanım, tamam.

İsmail Bey?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Tamam.

Okunan isimleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle aynen kabul edilmiştir.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım, benim bir söz hakkım vardı.

BAŞKAN – Tamam, hemen.

Arkadaşlar, bu işlemi tamamladık.

Namık Bey, buyursunlar.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- *Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın, Can Dündar ile Erdem Gül'ün dava süreçlerine ve Amerika'da devam eden Zarrab davasına ilişkin açıklaması*

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Değerli Başkanım, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan; şimdi kamuoyunda Erdem Gül ve Can Dündar davasında davayı izlemeye gidiyoruz, tekrar tutuklanmasıyla ilgili ağır bir baskı var sanki hâkimlerin üzerinde. Şimdi, Anayasa Mahkemesinin bu kararına rağmen, hâkimlerin üzerinde o 2 gazeteci arkadaşın tekrar tutuklanmasıyla ilgili yargıya açık bir müdahale var. Bir defa Türkiye'de gazetecilerin üzerinde, basın özgürlüğünün üzerinde Avrupa Birliği raporlarında bu kadar ağır eleştiriler varken hâkimlerin ve savcılarımızın bağımsız ve tarafsız, baskıdan uzak bir hukuk yargılaması sürecinin Bakanlığımız tarafından derhâl buraya getirilmesi gerekiyor. Bu böyle devam edemez çünkü gerçekten de 1 Nisana erteleniyor, yani ceza davaları böyle... Bu ne acelecilik? Bu hakimlerin üzerinde acaba diyoruz biz, ne oluyor da bu kadar, tutuklanmasıyla ilgili gizlilik kararları... Bunun bir defa önlenmesi lazım.

İkincisi, kamuoyunda, Amerika'da tutuklanan Zarrab... Suçun, birtakım olayların Türkiye'yi de ilgilendirdiği kamuoyuna yansıyor. Türkiye devleti olarak biz bu davayı hangi ölçüde izliyoruz, Adalet Bakanlığı olarak Zarrab davasına Amerika'da ilgimiz nedir? Oradaki savcılığın tutuklama sebeplerini, delilleri Bakanlığımız ve Türkiye devleti olarak izliyor muyuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Bakanım.

7.- *Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın, Balıkesir Milletvekili Namık Havutça'nın konuşmasına ilişkin açıklaması*

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Avrupa Birliği ilgili komisyonları zaman zaman Türkiye'yle ilgili raporlar hazırlıyorlar. Türkiye'ye gelip birtakım değerlendirmeleri yapıyorlar ve raporlar hazırlıyorlar. Biz kendileriyle yaptığımız görüşmelerde hep şunu söylüyoruz: Bu raporların objektif olması esastır. Siz Türkiye'yi ziyaret ediyorsunuz, taraflarla görüşüyorsunuz ama sonra gazete manşetlerini raporlarınıza koyup bize yayınlıyorsunuz. Bu objektif bir raporlama usulü

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Adalet Kom.

Tarih: 31/03/2016 Saat: 10.30 Kayıt: Stenograf:

Uzman: Sayfa: 9

değildir. Bizi de dinleyin, başka kimi istiyorsanız onları da dinleyin, herkesten görüş alın, bilgi alın ama siyasal nitelikli yorumlara göre değil gerçeğe göre karar verin. Gerçek ne ise ona göre raporlar hazırlayın. Ama maalesef raporların içerisinde bazı gerçekler ifade edildikten sonra, pek çok algı operasyonunun millete dikte ettiği bilgiler, haberler gerçek olarak raporlara yansıtılıyor. Tabii, bu rapor böyle olunca da Türkiye’de bir karşılığı bunun olmuyor. Biz onların haklı uyarılarına bugüne kadar hep uyduk, bundan sonra da objektif, haklı, doğru olan, gerçekten bizim eksikimizi gösteren bir şey varsa o eksiki gidermeye, yanlışımızı gösteren bir şey varsa o yanlış düzeltmeye hep özen gösterdik. Biz bundan sonra da bu anlamdaki uyarılara, raporlara önem vermeye devam edeceğiz ama taraflı raporlar olduğu zaman da, kusura bakmasınlar, taraflı olan raporlara göre biz Türkiye olarak amel etmeyiz. Bunu da burada ifade etmek isterim.

Tabii, devam eden davalarla ilgili konuşmamak esasında doğru olandır. Ben en zor durumda olan bakanlardan biri olduğumu söylemem lazım. Konuştuğum zaman “Adalet Bakanı niye konuşuyor?”, konuşmadığım zaman “Niye konuşmuyor?” Şimdi, yargıda bir şey oluyor hesabı benden soruluyor. Yargıda bir şey olmuyor, hesabı onun da benden soruluyor. Şimdi, bir yandan “Yargı bağımsız olsun.” deniyor, öte yandan “Bunlara niye müdahale etmiyorsunuz?” deniyor; ben şimdi hangisini yapacağım? Benim böyle bir yetkim var mı? Anayasa’nın 138’inci maddesi çok net bir şekilde açık ve orada diyor ki: “Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.” Şimdi, Anayasa koymuş kayıtları, ilkeleri. Şimdi, biz, hepimiz bu kayıtlarla, bu ilkelerle bağlıyız, yükümlüyüz. Mahkemelerde devam eden yargılamalar var, savcılıklarda yürüyen soruşturmalara var. Elbette ki bu soruşturmalara, yargılamalara dair herkesin bir kanaati olacaktır, bir görüşü olacaktır. Bunu hukuka uygun biçimde ifade etmek hepimizin de hakkıdır. Mahkemeler, savcılar, hâkimler, kararlar eleştirilemez diye bir kural yok. Eleştirmek, eleştirmesi için vazifemizi yapmak hepimizin de demokratik hakkıdır. Ama devam eden soruşturmalarda, işte, belli kişilerle ilgili olduğu zaman “Tamam, kesin talimat verdiler. Hâkim kararı talimatla verdi, savcı işi talimatla yapıyor.” veya başka bir şey olduğu zaman, gene bir başka mahkeme veya aynı hâkim başka bir kişiyle ilgili bir karar verdiğinde “Bak, işte, adalet böyle olur, hukuk böyle olur.” diyoruz. Aynı kişiyle ilgili bile bazen yerin dibine sokuyoruz, bazen de göklere çıkarıyoruz. Yani yargılananların isimlerine, görüşlerine göre veya oluşturulanların isimlerine, görüşlerine göre, bizlere yakınlığına ve uzaklığına göre verilen kararları değerlendirirsek orada doğru yolu bulma şansımız gerçekten olmuyor. O yüzden, devam eden soruşturmalarda ilgili bizim söyleyeceğimiz şey, hukuk içinde her işin yürümesi ve hukuka uygun bir biçimde yürümesi ve hukuka uygun bir biçimde karara bağlanmasıdır. Hepimizin de bu soruşturmaları yürüten ve yargılamaları yapan hâkim ve savcılarla ilgili bu çizgi içerisinde durması doğru olandır, ben bunu burada ifade etmek isterim.

Tabii, bu Zarrab’la ilgili hadise paralel yapı tarafından bayağı bir körükleniyor, yani böyle dört köşe olmuş durumdalar, efendim, keyiflerinden. Gazetelerde, televizyonlarda, bazı muhalif çevreler...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Bakan, biz paralelci değiliz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Paralelci demiyorsun. Bu işin servisini yapıyor, siz sadece onların yaptığı bir işte...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Amerikan Savcısını da mı etkiledi Sayın Bakan?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, bir şey söylüyorum, müsaade et görüşümü söyleyeyim, ne söyleyeceğimi söyleyeyim.

Her yerde âdeta bayram ilan ettiler, buradan Türkiye’ye bir zarar gelecek, Hükûmete bir zarar gelecek, Cumhurbaşkanına bir zarar dokunacak; yani bu memleket zarar görsün, Hükûmet zarar görsün, efendim, Türk milleti zarar görsün, Cumhurbaşkanı zarar görsün diye şimdiden bayramın arifesi ilan ettiler, zarar görürse de herhâlde bayram kutlayacaklar.

Ben de diyorum ki: Bu hadise Amerika’da olan bir hadise, Amerika’daki yargı makamları bununla ilgili, kendi hukukları çerçevesinde bir adli süreç işletiyor. Bunun takibini yapmak isteyen gider Amerika’ya yapar. Onların hukukuna uygun bir biçimde Amerika kendi yargılamasını yapar. Onların hukukuna uygun bir biçimde ne olacak, ne bitecek hep beraber görüyoruz. Bütün bu hadiseyi Türkiye’ye bağlama, buradan Türkiye’ye bir zarar çıkması için bazı çevreler özel bir gayret sarf ediyor. Biz onları tanıyoruz, onları biliyoruz. Onlar bu memleketin zarar görmesi için her şeyi yapacak tipler. Göreceğiz ne olacağını hep beraber. Bizim bir özel takibimiz yok, herhangi bir endişemiz yok. Türkiye yaptığı bütün işleri Anayasa ve hukuka göre bugüne kadar yapmıştır, İran’la ilişkiler dâhil. Bundan sonra da Anayasa, hukuk, uluslararası hukuk çerçevesinde doğru olanları bu milletin yararına olacak bir biçimde yapmaya devam edecektir. Hep beraber göreceğiz ne olacağını.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, toplantı sona ermiştir. Önümüzdeki hafta alt komisyon çalışması yapılacaktır.

Bakanım, arkadaşlar; çok teşekkürler.

Kapanma Saati: 11.32